

Å l a n d s l a n d s k a p s n ä m n d s

framställning till Ålands landsting med förslag

N:o 5/1946.

till landskapslag angående ändring av landskaps-

lagen om kommunalförvaltning i Mariehamn, utfär-

dad den 15 december 1931.

Uti en till landskapsnämnden ingiven skriftlig framställning, daterad den 31 januari 1946, har stadsfullmäktige i Mariehamn anhållit om vidtagande av sådan lagstiftningsåtgärd att bestämmelsen därom uti kommunallagarna att vid deklaration för kommunalbeskattningen får avdragas erlagd inkomst- och förmögenhetsskatt till staten, måtte slopas. Sin anhållan motiverar stadsfullmäktige med, att den lättnad de skattskyldiga erhålla genom rätten att avdraga erlagd inkomst- och förmögenhetsskatt till staten vid kommunalbeskattningen är icke blott missvisande, utan avdraget leder även till uppenbara missförhållanden skattebetalarna emellan. Sålunda kan en ägare av en betydande förmögenhet, som avkastar goda ränteinkomster, vid kommunaltaxeringen på grund av sina stora statsskatteavdrag bliva helt fri från kommunalskatt, varvid de mindre inkomsttagarnas skattebörda i motsvarande grad ökas. Observeras bör även att man i riket umgås med planer på att höja gränsen för den

skattefria nettoinkomsten till 30.000 mark. Då minsta taxerbara inkomst vid kommunalbeskattningen är 12.000 mark, följer därav att de, vilka komma att hava en årlig inkomst understigande 30.000 mark, bliva befriade från statsskatt men icke från kommunalskatt. Detta berör ju med nuvarande penningvärde de allra minsta inkomstagarna i samhället, vilka icke komma i åtnjutande av de skatteavdrag, som deras bättre lottade medbröder och -sysstrar få tillgodogöra sig. I detta avseende bliva således samhällsmedlemmarna, som besitta förmögenhet samt höga inkomstagare gynnade på de smås i samhället bekostnad. Att så är fallet inses utan vidare, då ju statsskatten är i högsta grad progressiv, varför inkomst- och förmögenhetsskatten nu för tiden kan stiga till avsevärda belopp, vilka således vid kommunaltaxeringen få avdragas med sådan påföljd, att många av de bäst lottade i samhället går helt fri från kommunalskatt eller betalar en blott obetydlig sådan.

Vid sammanträde den 1 februari innevarande år behandlade landskapsnämnden stadsfullmäktiges framställning. Därvid framhölls, att det är ett synnerligen viktigt intresse för samhället, att alla medlemmar - med undantag av små inkomstagare - delta i utgifterna för förvaltningen samt samhällets utveckling och förkovran.

Detta göres genom betalande av kommunalskatt. Det är samhällets plikt att se till att skatten bäres jämnt i proportion av alla samhällsmedlemmar. Här är naturligtvis fråga uteslutande om kommunalskatten. Det kan icke anses lyckligt ur samhällets synpunkt, att personer, vilka måhända främst borde bidraga med sin skärv till samhällets utveckling och förkovran, kunna undandraga sig detta, medan personer med helt litet av detta livets goda nödgas göra det. En lagparagraf, som möjliggör något sådant är av ondo och måste ändras. I detta sammanhang gjordes även förslag om avskaffandet av alla avdrag vid kommunalbeskattningen. Detta skulle säkerligen vara ett sätt att göra beskattningen rättvisare ur social synpunkt samt även annars lämpligare för underlättande av taxeringen. Så långt ansåg sig landskapsnämnden icke i detta nu böra gå i sin framställning. För att likväl avlägsna de påtalade missförhållandena ansågs en ändring av kommunallagarna i ovan antytt avseende vara av nöden, och detta så mycket mera, som ju rikets kommunallagar icke medgiva avdrag av inkomst- och förmögenhetsskatten vid kommunaltaxeringen. Den påtänkta ändringen bör naturligtvis gälla såväl Mariehamn som landsbygden, annars bleve det hela en oformlighet. Enhetliga lagbestämmelser böra gälla i hela landskapet i förenämnt avseende på

Detta göres genom betalande av kommunalskatt. Det är samhällets plikt att se till att skatten bäres jämnt i proportion av alla samhällsmedlemmar. Här är naturligtvis fråga uteslutande om kommunalskatten. Det kan icke anses lyckligt ur samhällets synpunkt, att personer, vilka måhända främst borde bidra med sin skärv till samhällets utveckling och förkovran, kunna undandra sig detta, medan personer med helt litet av detta livets goda nödgas göra det. En lagparagraf, som möjliggör något sådant är av ondo och måste ändras. I detta sammanhang gjordes även förslag om avskaffandet av alla avdrag vid kommunalbeskattningen. Detta skulle säkerligen vara ett sätt att göra beskattningen rättvisare ur social synpunkt samt även annars lämpligare för underlättande av taxeringen. Så långt ansåg sig landskapsnämnden icke i detta nu böra gå i sin framställning. För att likväl avlägsna de påtalade missförhållandena ansågs en ändring av kommunallagarna i ovan antytt avseende vara av nöden, och detta så mycket mera, som ju rikets kommunallagar icke medgiva avdrag av inkomst- och förmögenhetsskatten vid kommunaltaxeringen. Den påtänkta ändringen bör naturligtvis gälla såväl Mariehamn som landsbygden, annars bleve det hela en oförlighet. Enhetliga lagbestämmelser böra gälla i hela landskapet i förenämnt avseende på

samma sätt som i hela riket enhetliga stadganden gälla på området. Skulle oftanämnda avdrag avskaffas i Mariehamn men ej beträffande landsbygden, så skulle detta kunna föra med sig, att lagändringen för Mariehamns vidkommande bleve en död bokstav. Företag i Mariehamn kanske då föredraga att överflytta till någon landsortskommun och komma i åtnjutande av de fördelar, gällande kommunallag där erbjuder, vilket för Mariehamns vidkommande skulle medföra mycket tråkiga konsekvenser. Lagbestämmelserna böra således vara enhetliga för hela landskapet beträffande nu ifrågavarande avdrag vid kommunalbeskattningen. I detta sammanhang framkastades i landskapsnämnden tanken på en fullständig revision av bestämmelserna om kommunalbeskattning på landet. Såväl i Landstinget som från vitt skilda andra håll har nämligen grava anmärkningar gjorts mot nu gällande system vid beskattningen. Landskapsnämnden ansåg även att en sådan revision förr eller senare blir nödvändig, men ansåg tillika, att tiden redan är så långt framskriden, att, då en sådan revision skulle kräva en vidlyftig utredning, det icke var möjligt att i detta nu skrida därtill. Det skall bli en uppgift för landskapsnämnden i närmaste framtid.

Med hänvisning till förestående får landskapsnämnden värdsammas

det är ett synnerligen viktigt intresse för samhället, att alla medlemmar - med undantag av små inkomstagare - deltaga i utgifterna för förvaltningen samt samhällets utveckling och förkovran.

förelägga Landstinget till antagande nedanstående

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om kommunalförvaltning i Mariehamn, utfärdad den 15 december 1931.

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting beslutat, att 86 § i landskapslagen den 15 december 1931 om kommunalförvaltning i Mariehamn, sådant sagda lagrum lyder i landskapslagen den 30 juni 1941, skall hava följande ändrade lydelse:

86 §.

Skattskyldig är berättigad att från sin inkomst avdraga:

- 1) legoavgifter för inom stadens område belägen jord;
- 2) ränta å gäld;
- 3) förlust å skattskyldigs näringsverksamhet, som icke är att hänföra till kapitalförlust;
- 4) till landskapet, kommun och församling utgående utskylder;
- 5) obligatorisk försäkringsavgift samt avgifter, som erlagts till arbetslöshetskassor;
- 6) försäkringspremier och andra avgifter, som utbetalas för hans eller hans hustrus eller barns liv-, kapital-, livränte-, olycksfalls- eller sjukförsäkring, dock sammanlagt högst 500 mark för var-

je försäkrad person, ävensom avgifter till pensions-, änke- och pupill- samt annan dylik kassa, i vilken det på grund av tjänst eller befattning åligger honom att vara delägare;

7) såsom underhållskostnad för fastighet i ett för allt högst 10 % av den beräknade avkastningen från fastigheten.

Mariehamn den 13 februari 1946.

På landskapsnämndens vägnar:

Piklundhandfär.

M. / Törnbohm.